

Δίκτυο Πολιτών για τη διάσωση του Ρέματος της Πικροδάφνης

Email: RemaPikrodafnis.SOS@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/RemaPikrodafnis.SOS>

Τρίτη 12 Ιουλίου 2016

Προς

1. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής,
Διευθύνσεις: Περιβάλλοντος & Χωρικού σχεδιασμού
και Διεύθυνση Υδάτων, Μεσογείων 239, 154 51, Αθήνα
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, Διεύθυνση
Χωροταξικής & Περ/κής Πολιτικής, Κατεχάκη 56, Αθήνα
3. Κο Ι. Τσιρώνη, Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος &
Ενέργειας, Αμαλιάδος 17, 115 23 Αθήνα
4. Κα Ρένα Δούρου, Περιφερειάρχη Αττικής,
Λεωφ. Συγγρού 15-17, 117 43 Αθήνα
5. Κα Μαρία Ανδρούτσου, Δήμαρχο Αγ.
Δημητρίου, Αγίου Δημητρίου 55, Αγ. Δημήτριος
6. Κο Βασ Βαλασόπουλο, Δήμαρχο Ηλιούπολης,
Σ. Βενιζέλου & Πρωτόπαππα, Ηλιούπολη
7. Κο Διον. Χατζηδάκη, Δήμαρχο Παλαιού Φαλήρου,
Τερψιχόρης 51 & Αρτέμιδος, Παλαιό Φάληρο
8. Κο Ανδρέα Κονδύλη, Δήμαρχο Αλίμου,
Αριστοτέλους 53, Άλιμος

**Θέμα: Αξιολόγηση εργασίας κ. Λουπασάκη για το ρέμα της Πικροδάφνης Αγίου Δημητρίου:
Σημαντικά συμπεράσματα για την αποκατάσταση του ρέματος**

Κοινοποιήσεις

1. Επικεφαλής Δημοτικών παρατάξεων Δήμου Αγίου Δημητρίου
2. Επικεφαλής Δημοτικών παρατάξεων Δήμου Ηλιούπολης
3. Επικεφαλής Δημοτικών παρατάξεων Δήμου Παλαιού Φαλήρου
4. Επικεφαλής Δημοτικών παρατάξεων Δήμου Αλίμου
5. Επικεφαλής Περιφερειακών παρατάξεων Περιφέρειας Αττικής

Στις 14 Ιουνίου 2016, στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αγίου Δημητρίου, παρακολουθήσαμε την παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), από τον επίκουρο καθηγητή κ. Λουπασάκη, (διαθέσιμη στην ιστοθέση του Δήμου Αγίου Δημητρίου: http://www.dad.gr/images/pikrodafnh/ergasia_ajiologhshs_mpe_pikrodafnhs_6-2016_loypasakhs_emp.pdf), το οποίο **αφορά** στην αξιολόγηση της πρότασης οριοθέτησης-διευθέτησης του ρέματος της Πικροδάφνης, της Περιφέρειας Αττικής.

Η συγκεκριμένη πρόταση της Περιφέρειας Αττικής για λόγους απολύτως τεκμηριωμένους, που έχουμε επανειλημμένως δημοσιεύσει στον τύπο και στα ΜΜΕ, καθώς και υποβάλλει εγγράφως στις αρμόδιες υπηρεσίες, μας βρίσκει ως Δίκτυο Πολιτών, εντελώς αντίθετους.

Δεδομένου ότι η εργασία αξιολόγησης του ΕΜΠ μεταξύ άλλων:

1. Αποδεικνύει την αναντιστοιχία των διατάξεων έργων που προτείνονται στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), από αυτές που προτείνονται από τη γεωτεχνική μελέτη, δηλαδή μετατοπισμένα σε άλλη χιλιομετρική θέση. Κατ' αυτόν τον τρόπο πλήττει καίρια την αξιοπιστία της Μ.Π.Ε.
2. Επισημαίνει την ανακολουθία των έργων που προτείνονται από την ΜΠΕ με τις συστάσεις και τις υποδείξεις της Οριστικής γεωλογικής μελέτης. Συγκεκριμένα η Οριστική γεωλογική μελέτη (σελ. 61 παρ. 1) προτείνει την αφαίρεση και απομάκρυνση των τεχνικών επιχωματώσεων σε όλο τους το πάχος, προ κάθε άλλης διαμόρφωσης ή κατασκευής, ώστε η διαμόρφωση των πρανών να γίνει στο φυσικό υπόβαθρο. Τα έργα που προτείνονται από την ΜΠΕ δεν λαμβάνουν υπόψη την συγκεκριμένη πρόταση της γεωλογικής μελέτης με αποτέλεσμα να προτείνουν περιττά και υπερδιαστασιολογημένα έργα με ουσιαστικό στόχο την αντιστήριξη των ανθρωπογενών αποθέσεων (καταπατήσεων).
3. Επισημαίνει την αναγκαιότητα εκπόνησης λεπτομερούς τεχνικογεωλογικής χαρτογράφησης που εκτός από την οριοθέτηση των ανθρωπογενών αποθέσεων, θα επιτρέψει και τον διαχωρισμό των σχηματισμών με βάση την γεωτεχνική τους συμπεριφορά, σε εδαφικούς και βραχώδεις. Βάσει αυτού του διαχωρισμού θα αποτραπεί η περιττή εγκατάσταση έργων αντιδιαβρωτικής προστασίας σε δυσδιάβρωτους σχηματισμούς
4. Αναδεικνύει την παράβλεψη της μεγάλης περιβαλλοντικής πίεσης που δέχεται το ρέμα, από ανθρωπογενείς αποθέσεις και επεμβάσεις, οι οποίες σήμερα διαμορφώνουν μεγάλα μήκη των πρανών του ρέματος (δηλαδή επιχώσεις που έχουν όλα αυτά τα χρόνια δημιουργηθεί και αποτεθεί στο ρέμα για τη διαμόρφωση ή επέκταση ιδιοκτησιών, χτίσματα αμφισβητούμενης νομιμότητας, τεχνικά έργα λάθος χωροθετημένα κλπ). Μάλιστα, αναφέρει ότι οι ανθρωπογενείς αποθέσεις, βάση αυτοψίας, υπάρχουν σε πολύ μεγαλύτερη έκταση από αυτή που αποτυπώνεται στο γεωλογικό χάρτη της οριστικής Γεωλογικής Μελέτης.
5. Ακόμα και σύμφωνα με την ΜΠΕ, παρά τις όποιες παρεμβάσεις, η φυσική κοίτη στο τμήμα της εντός του Αγ. Δημητρίου ανταπεξέρχεται επαρκώς των πλημμυρικών παροχών σχεδιασμού. Τα τυχόν προβλήματα υπερχειλίσης οφείλονται σαφέστατα σε ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, που είναι όμως διαχειρίσιμες, με ανασχεδιασμό των υφιστάμενων τεχνικών έργων, χωρίς να είναι απαραίτητες παρεμβάσεις στην διαμόρφωση της φυσικής κοίτης
6. Ο όγκος των προτεινόμενων διατάξεων έργων από την ΜΠΕ έρχεται σε απόλυτη αντίθεση με τις αρχές αντιμετώπισης των υδατορεμάτων ως φυσικών πόρων, με ιδιαίτερη αξία για το περιβάλλον και με επιτακτικότερη ανάγκη διατήρησης της φυσικής τους κατάστασης, αφού τα έργα που προτείνονται εκτείνονται σε μήκος 6245,8μ από τα 6581,4μ πρανών εντός των ορίων του Δήμου Αγ. Δημητρίου. Αν αφαιρεθούν τα 251,97μ τοιχίων και διαβάσεων που υπάρχουν, απομένουν μόλις 44,09μ ως φυσικά πρανή. Οι προτεινόμενες διατάξεις έργων από την ΜΠΕ πρέπει να αναθεωρηθούν.
7. Δίνει μεγάλη βαρύτητα στην αναγνώριση και λεπτομερή χαρτογράφηση των ανθρωπογενών επεμβάσεων, διότι είναι καθοριστικής σημασίας και στην απομάκρυνση των ανθρωπογενών αποθέσεων από τα πρανή, διότι όσο πιο κοντά επανέλθει το ρέμα στην αρχική του κοίτη, τόσο λιγότερες και οικονομικότερες τεχνικές παρεμβάσεις θα χρειαστεί.
8. Στις 6 υπό διερεύνηση θέσεις τα προτεινόμενα από την ΜΠΕ έργα εγείρουν σοβαρά ερωτήματα για την επάρκεια και αποτελεσματικότητά της. Σε καμιά από τις υπό διερεύνηση τα έργα δεν πρέπει να υλοποιηθούν
Α) καθότι δεν επιτυγχάνεται η επιθυμητή τιμή του συντελεστή ασφαλείας (ΣΑ)

Β) οι τοίχοι βαρύτητας από συρματοκιβώτια, στην βάση του πρανού δεν προσφέρουν στην αύξηση του συντελεστή ασφαλείας (ΣΑ) ενώ η κατασκευή τους προκαλεί αλλοιώσεις του περιβάλλοντος

Γ) τα μέτρα δεν κάνουν καμία αναφορά και δεν εξασφαλίζουν τα οικήματα και τις ιδιοκτησίες που βρίσκονται στην στέψη του πρανού

Δ) δεν γίνεται καμία αναφορά στα φορτία που μεταβιβάζουν στο πρανές, οι υπερκείμενες κατασκευές

9. Αναφέρει ως περιττά τα μέτρα αντιδιαβρωτικής προστασίας ποδός, που προτείνονται στην ΜΠΕ, αφού δεν λαμβάνεται υπόψη η ανθεκτικότητα σε διάβρωση των γεωλογικών σχηματισμών (δυσδιάβρωτοι βραχώδεις ή ημιβραχώδεις σχηματισμοί κροκαλοπαγούς και Νεογενούς), που καταλαμβάνουν τα πρανή σε μεγάλο μήκος.
10. Συμπεραίνει ότι, δεν είναι απαραίτητη η προτεινόμενη ανακατασκευή 600 m υπαρχόντων τοίχων, αφού δεν έχει ελεγχθεί η γεωτεχνική, στατική ή δομική τους επάρκεια.
11. Αποδεικνύει ότι, για την ασφαλή λειτουργία του ρέματος, απαιτούνται επεμβάσεις σε ορισμένες μόνον θέσεις υψηλής επικινδυνότητας που, με τα σημερινά εργαλεία της επιστήμης, είναι δυνατόν να γίνουν με μεθόδους ήπιες, φιλικές προς το περιβάλλον και να μην υποβαθμίσουν την οικολογική αξία του ρέματος. Λύσεις εντέλει οικονομικότερες από αυτές που προτείνονται στη ΜΠΕ, σύμφωνα με την οποία θα επέλθει πρακτικά, συνολικός εγκιβωτισμός του Ρέματος, στένεμα της κοίτης του και μετατροπή του σε ανοικτό οχετό.

Επιπρόσθετα, πέραν της συγκεκριμένης εργασίας του ΕΜΠ:

1. Πολλές **αποφάσεις του ΣΤΕ**(1242/2008, 3849/2006 κτλ), **διατάσσουν την οριοθέτηση του ρέματος** (ως οικοσυστήματος) **στην αρχική φυσική του κοίτη**. Ως φυσική κοίτη λογίζουμε την κοίτη του ρέματος όπως προκύπτει από τις παλαιότερες αεροφωτογραφίες (1939), προτού δηλ επιχρωθεί από τις ανθρωπογενείς παρεμβάσεις.
2. **Κοινή πεποίθηση της πλειοψηφίας των πολιτών** αποτελεί η παραδοχή ότι, **ο φυσικός πλούτος μιας χώρας αποτελεί δημόσιο αγαθό** και σαν δημόσιο αγαθό πρέπει να τον διαχειριζόμαστε! Αυτό σημαίνει ότι η επίλυση των προβλημάτων που προκύπτουν από τη διαχείρισή του, οφείλει να δίνει προτεραιότητα στο δημόσιο συμφέρον, δηλαδή στα οφέλη που αποκομίζει το σύνολο της κοινωνίας των πολιτών. Το ρέμα της Πικροδάφνης, το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της Αττικής, μετά τον Κηφισό και τον Ιλισό, αποτελεί δημόσιο αγαθό μεγάλης σημασίας και σπουδαιότητας για την Αττική. Για το λόγο αυτό, δε μπορούμε να καλούμαστε να **βρίσκουμε λύσεις με κυρίαρχο μέλημα την προστασία των καταπατήσεων και όχι του ίδιου του ρέματος** και επιπλέον με υψηλού κόστους έργα.
3. Πιστεύουμε ότι η άσχημη οικονομική κατάσταση της χώρας μας οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην **κατασπατάληση όχι μόνο του οικονομικού, αλλά και του φυσικού μας πλούτου**.

Για τους λόγους αυτούς ζητάμε:

1. **Την ακύρωση της ΜΠΕ και**
2. **επανεξέταση της πρότασης οριοθέτησης–διευθέτησης** του Ρ. Πικροδάφνης της Περιφέρειας Αττικής, με κεντρικούς άξονες την επαναφορά της κοίτης στην φυσική της μορφή με απομάκρυνση όλων των ανθρωπογενών αποθέσεων και τη διατήρηση του φυσικού πλούτου του ρέματος.

Συγκεκριμένα αναφερόμαστε στις εξής άμεσες ενέργειες για την προστασία και διάσωση του Ρέματος της Πικροδάφνης:

1. Τη **συνολική** και όχι την τμηματική **οριοθέτηση** στην αρχική-φυσική του μορφή.
2. Τον εντοπισμό των **πηγών ρύπανσης** των νερών του, κυρίως με όμβρια και βοθρολύματα και την άμεση εξάλειψή τους
3. Τη **απομάκρυνση τυχόν μάζων και κατασκευών** (οικίσκων, δρόμων, γηπέδων, ιδιωτικών/δημόσιων γεφυρών, αύλιων χώρων κτλ), από τα πρανή και την κοίτη, ότι δηλαδή στερεί ζωτικό χώρο από τη λειτουργία του ρέματος.
4. Τη **στοχευμένη υποβοήθηση της βλάστησης** με αυτόχθονα είδη, για τη σταθεροποίηση των φυσικών πρανών, που θα αποκαλυφθούν μετά την απομάκρυνση των μάζων.
5. **Έγκριση των απολύτως αναγκαίων τεχνικών έργων**, όπως αντικαταστάσεις παλαιών πεζογεφυρών, αγωγών και συστημάτων ομβρίων, αποκατάσταση αστοχιών στα φυσικά πρανή, καθώς και έργων αντιρρύπανσης, για να διασφαλιστεί έτσι, η ασφαλής πολυδιάστατη λειτουργία του.
6. Τη **ακύρωση κατασκευής των συλλεκτηρίων - πλημμυρικών αγωγών ομβρίων υδάτων Σ2 και Σ3** στην Ηλιούπολη, που εκτρέπουν νερά από το ρέμα Τραχώνων (φυσικός αποδέκτης) στο Ρέμα Πικροδάφνης, επιβαρύνοντάς το με πρόσθετη παροχή.

Τελειώνοντας οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι:

Το ρέμα της Πικροδάφνης αποτελεί στοιχείο φυσικού πλούτου και τοπίο υψηλής αισθητικής αξίας, όχι μόνο των Δήμων που διασχίζει, αλλά και όλου του νότιου τομέα της Αττικής. Είναι το τελευταίο φυσικό καταφύγιο για την άγρια ζωή, για την αυτόχθονη και μεταναστευτική ορνιθοπανίδα, για σπάνια είδη χλωρίδας, αλλά και με πλούσια αζωνική βλάστηση, με εντυπωσιακή δύναμη αναγέννησης. Επιπλέον είναι πολύτιμος φυσικός αεραγωγός των περιοχών που διασχίζει, απομακρύνει τους ατμοσφαιρικούς ρύπους και διαμορφώνει ήπιο μικροκλίμα.

Έχει χαρακτηριστεί, με την απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ υπ' αριθμόν 9173/1642 στις 3.3.1993 (ΦΕΚ 281 Δ'/1993), ως «ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος». Επιπλέον με βάση το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (Ν. 4227, ΦΕΚ 156 Α'/2014) κατατάσσεται στα «κύρια υδατορέματα Α' προτεραιότητας» (περ. η', παρ. 4, άρθρο 20) του λεκανοπεδίου της Αττικής, ενώ όσον αφορά την προστασία των υδροσκοπικών χαρακτηριστικών των υγροτόπων και της λεκάνης απορροής τους κατατάσσεται στους υγροτόπους «Β' προτεραιότητας» (παράρτημα ΙΧ, άρθρο 20, παρ. 2.γββ)

Υπεύθυνοι θέματος

1. Ροδούλα Κωνσταντινίδου, Ρήγα Φεραίου 44, 175 63 Π. Φάληρο, Αττική, 2109818037, 6974702240, rodoula.konsta@gmail.com
2. Ευαγγελία Δημητρίου, Σκρα 10, 163 46 Ηλιούπολη, 2109730215, Αττική, 6944683652, Φ.: 2118005508, kin.pol.il@gmail.com
3. Ιωάννης Καλύβας, Καποτά 3, 173 42 Άγιος Δημήτριος, Αττική, 2109814880, 6932517314, ikalyvas@sch.gr